

PENSUM

BARNEHAGELÆRERUTDANNING

**med vekt på musikk, drama, kunst og
håndverk (BLUKF)**

2. STUDIEÅR

2016-2017

Felles pensum for alle studieår:

FNs barnekonvensjon om barns rettigheter (2003). Lastes ned fra

<http://www.fn.no/Bibliotek/Avtaler/Menneskerettigheter/FNs-konvensjon-om-barnets-rettigheter-Barnekonvensjonen>

Lov om barnehager (barnehageloven). Lov av 17. juni 2005, nr. 64. (2011). Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.lovdatab.no>

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. (2011). Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.udir.no/Barnehage/Rammeplan/>

Veileder for barnehager med samiske barn. Sametinget. Lastes ned fra

<https://www.sametinget.no/Opplaering/Barnehager>

Juuso, R. & Bjørn, I. M. E. (2006). Temahefte om samisk kultur i barnehagen. Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra:

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/red/2006/0107/ddd/pdfv/300464-temahefte_om_samiske_barns_sprak_og_kultur.pdf

BKKKK2010 Kunst, kultur og kreativitet 2

Amundsen, H. M. (2013). *Barns Undring*. Bergen: Fagbokforlaget (Kap. 3,4 og 6; 90 s.)

Bråten, I. & Kvalbein, Å. (2014). *Ting på nytt: en gjenbruksdidaktikk*. Bergen, Fagbokforlaget (276 s.)

Brostrøm, S.; Lafton, T og Letnes, M-A. (red.) (2014). *Barnehagedidaktikk. En dynamisk og flerfaglig tilnærming*. Bergen: Fagbokforlaget

Moe, J. *Kunstdidaktikk i barnehagen*. Kapittel 12

Olaussen, I. og Letnes, M. *Mot en multimodal didaktikk*. Kapittel 13

Buaas, E. H. (2012). *Kulturarvspedagogikk i barnehagen. Om små barns sanselige møter med historie og tradisjon*. I *Barn 1/2012*. Trondheim: Norsk Senter for barneforskning. (s. 55-69)

Fønnebø, B. (2014). *Kunstneriske bevegelser i barnehagen: de yngstes formgivning, bildeskaping og verksteder*. Oslo, Cappelen Damm akademisk. (285 s.)

Gladsø et al. (2005/2015). *Dramaturgi – forestillinger om teater*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 11 og 12 (33 s.)

Hanken, I. M. & Johansen, G. (2013). *Musikkundervisningens didaktikk (del 2 og 3, ca. 160s.)*

Helander, K. (red.) (2000). *Barn – teater – drama*. I *Centrum för barnkulturforskning. Skriftserie nr. 32* (ca. 75 s.)

Hernes, Horn & Reistad. (1993). *Lek og kunstnerisk utvikling – et kunstsyn og Barnets estetiske uttrykk*. I: Hernes, Horn & Reistad (1993). *Lek, dans og teater*. Vollen: Tell. s. 1-91 og 110-170 (150 s.)

Hernes, L.; Os, E. & Selmer-Olsen, I. (2010). *Med kjærlighet til publikum. Kunst for barn under tre år*. Cappelen Damm AS (70 s.)

Hovik (2012) Mamma Danser: Teater for de minste som kunstnerisk forskning. Information Vol 1, Nr 2 På nett: <https://journals.hioa.no/index.php/information/issue/view/70>

Juuso, R. & Eira Bjørn, I. M. (2006) Temahefte om samisk kultur i barnehagen. Oslo: KD

Jæger, H. og Torgersen, J. K.(red.) (2016). *Barnekultur*. Oslo: Cappelen Damm

Lindqvist, G. (1997). *Lekens muligheter*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 1, 2, 3 og 6, 7, 8, 9 (85 s.)

Kolle, T.; Larsen, A. S. & Ulla, B.(2010) *Pedagogisk dokumentasjon-inspirasjoner til bevegelig praksis*, Bergen: Fagbokforlaget. (135 s.)

Mjør, I. (2002). Kulturbarnehagen. Oslo: det norske samlaget.

Bakke,K. *Når voksne tegner mens barn ser det*. (s. 62-70)

Mjør, I. *Med Barbie-barnet i Pokemon-alderen: På tide å skape kulturbarnehagen?* (s. 14-23)

Mundheim, E. (2002) Kulturformidler, eg? (s. 25-32)

Vist, T. *Musikken – en kulturell navlestreng*. (10 s.)

Skjæveland Y.; Buaas, E.H. & Moen, K. H. (2013): Danning gjennom historie og tradisjonsformidling i barnehagen. I Barn nr 1-2012. Trondheim: NOSEB (ca. 10 s.)

Stehouwer, G. (1998). *Musikk mellom liten og stor*. Oslo: Norsk Musikkforlag (75 s.)

Sverdrup, Myrstad & Liset: *Møter i bevegelse. Å improvisere med de yngste barna*. Bergen. Fagbokforlaget. s. 89-141 (52 s.)

Sæther, M. & Aalberg, E. (2012). *Barnet og musikken. Innføring i musikkpedagogikk for førskolelærerstudenter*. (2.utg.) Oslo: Universitetsforlaget (kap. 5 og 7, 35 s.)

Waterhouse, A-H. L. (2011) Kap. 7: Digitale muligheter i barnehagens kunstfaglige virksomhet. I Bakke, Jensen, Sæbø (2011). *Kunst, kultur og kreativitet*. Bergen: Fagbokforlaget. (20 s.)

Åberg, A. og Taguchi, H. L. (2007) *Lyttende pedagogikk*. Oslo: Universitetsforlaget

Digitalt kompendium:

Bakke, K. (2013) *Å vente på vandråper. Om små barns handlinger og erfaringer - med utgangspunkt i forming*. I S. Haugen, G. Løkken & M. Røthle (red.) (2005). *Småbarns pedagogikk. fenomenologiske og estetiske tilnærminger* s. 221-236. Oslo: Cappelen akademisk forlag

Grindheim, E. T. (2012) *Puslespel som utgangspunkt for demokratisk dannende praksiser i barnehagen?* I Ødegaard, E. E.(red.) *Barnehagen som dannelsesarena*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 201 - 220)

Letnes, M.-A. (2013). *Barnehagebarns kunstmøte i digitalestetisk praksis*. I A. L. Østern, G. Stavik-Karlsen and E. Angelo (red). *Kunstpædagogikk og kunnskapsutvikling*. Oslo Universitetsforlaget (s. 129-149)

Sataøen, S. O. (2012) Perler, perlebrett og perling som dannelsingsinnhold i bh. I Ødegaard, E. E. (red.). *Barnehagen som dannelsingsarena*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 181-198)

BKSRL2020 Samfunn, religion, livssyn og etikk

Bjørn, I. & Juuso, R. (2006). Temahefte om samisk kultur i barnehagen. Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra

<http://www.udir.no/Barnehage/Stotterressurser/Sprak/Temahefte-om-samisk-kultur-i-barnehagen/>

Friis, P. (2006). Temahefte om menn i barnehagen, om å rekruttere og beholde menn i barnehagen.

Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra

http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/veiledninger_brosjyrer/2008/temahefter---rammeplan-for-barnehagen.html?id=498148

Gjervan, M. (red.). (2006). Temahefte om språklig og kulturelt mangfold. Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra

http://www.udir.no/Upload/barnehage/Pedagogikk/Temahefter/temahefte_om_spraklig_og_kulturelt_mangfold.pdf?epslanguage=no

Mørland, B. (red.). (2008). Temahefte om barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagen. Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra

http://www.udir.no/Upload/barnehage/Pedagogikk/Temahefter/om_barn_med_nedsatt_funksjonsevne_i_barnehagen.pdf?epslanguage=no

Rossholt, N. (2006). Temahefte om likestilling i det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra

http://www.udir.no/Upload/barnehage/Pedagogikk/Temahefter/temahefte_om_likestilling_i_det_pedagogiske_arbeidet_i_barnehagen.pdf?epslanguage=no

Sametinget i Norge (2011). Veileder for barnehager med samiske barn. Alta: Sametinget (i samarbeid med Kunnskapsdepartementet). (48 s.) Lastes ned fra

<http://www.sametinget.no/Opplaering/Barnehager>

Birkeland, Å. & Carson, N. (2013). Veiledning for barnehagelærere. Oslo: Cappelen Damm Akademisk (kap. 3-7, 129 s.)

Breidlid, H. & Nicolaisen, T. (2007). På skattejakt i fortellingsuniverset Fortelling i religionene.

Bergen: Fagbokforlaget

Dunfjeld, M. (2006): Tjaalehtjimmie Form og innhold i sørsamisk ornamentikk Snåsa: Saemien Sijte

Eidhamar, L. G. (2014). Små mennesker, stort mangfold. Religioner og livssyn i barnehagen, Kristiansand: Høyskoleforlaget 2.utgave kap. 1-6

- Emilsen, K. (red.) 2015: Likestilling og likeverd i barnehagen. Bergen: Fagbokforlaget kap. 4, 7 og 8
- Glaser V. et al (red) (2011): Barnehagens grunnsteiner, formålet med barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 9, 12, 14, 17, 21
- Glaser, V. (2013). Foreldresamarbeid. Barnehagen i et mangfoldig samfunn. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 6-12 (92 s.)
- Gladsø et al. (2005/2015) Dramaturgi – forestillinger om teater. Universitetsforlaget Kapittel 13
- Gjervan, M.; Andersen, C. & Bleka, M. (2012). Se mangfold! Perspektiver på flerkulturelt arbeid i barnehagen. Oslo: Cappelen Akademisk. Kap. 2-5 (107 s.)
- Hansson, H. (2012). Kunstneriske forstyrrelser med romlige og materielle for- og etterspill. I Atle Krogstad et. al.(red.), Rom for barnehage : flerfaglige perspektiver på barnehagens fysiske miljø. Bergen: Fagbokforlaget
- Jensen, M. (2009). Estetisk kompetanse i et flerkulturelt perspektiv. I Fajersson, Karlsson, Becher, Otterstad, (2009). Grip sjansene! Profesjonskompetanse, barn og kulturelt mangfold. Oslo: Cappelen Damm
- Larsen, A. & Slåtten, M. (2010). En bok om oppvekst. Samfunnsfag for førskolelærere. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 14
- Olsholt, Ø.; Schjelderup, A. (2013). Filosofi og etikk i barnehagen, Oslo: Cappelen Damm akademisk. kap. 2-4
- Redd Barna (2010). Barnerettigheter – ideer til metodiske opplegg i barnehage og småskole.
- Skogen, E. (red.) (2013). Å være leder i barnehagen. Bergen: Fagbokforlaget. Følgende kapitler: Kap. 1 Skogen; Ledelse i barnehagen (19 s.), kap. 4 Haugen og Skogen; Holdninger og kommunikasjon (11 s.) og kap. 6 Lundestad; Konflikter i personalgrupper i barnehagen (28 s.)
- Sjøvik, P. (red.) (2014). En barnehage for alle. Spesialpedagogikk i barnehagelærerutdanningen. Universitetsforlaget. Kap. 2 (20 s.), 4 (24 s.), 7 (22 s.) og 15 (24 s.)
- Spernes, K. og Hetlem, M. (2013). Den flerkulturelle barnehagen i bevegelse. Oslo: Gyldendal akademiske forlag. Kap. 1, 2, 3
- Sørdal, H. K. (2013). Kristen tro og tradisjon i barnehagen, Oslo: Cappelen Damm akademisk. kap. 1, 3-5
- Drama: Utdelte artikler 54 s.
- Digitalt kompendium:**
- Knudsen, J. S. Musikk med små barn i et flerkulturelt perspektiv. I Ann Merete Otterstad (red.) (2008). Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold. Oslo: Universitetsforlaget. s. 252-263
- Ruud, E. (1997): Musikk og identitet. Oslo: Universitetsforlaget s. 145-174

Schultz J.-H. & Raundalen, M. Barn i vanskelige livssituasjoner – pedagogisk krisehåndtering i barnehagen i Thoresen, I.T., og Winje, G. (2013) Religioner, mangfold og etikk i barnehagen Oslo: Cappelen Damm Akademiske

Torgersen, J. K. (2012). Vår digitale musikkverden. I H. Jæger & J. K. Torgersen (red.). Medialisert barndom – digital kultur i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget. s. 30-48

BKSTM2040 Språk, tekst og matematikk

Alfheim, I. & Fodstad, C. D. (2014). Skal vi leke en bok? Om språkstimulering gjennom bildebøker. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 6.

Devold, E. H. (2010). En, to – støvel og sko. Matematikk og de minste barna i barnehagen. Oslo: Aschehoug. (80 s.)

Devold, E. H. (2008). Fem, seks – det kommer en heks. Praktisk matematikk i barnehagen. Oslo: Aschehoug. (64 s.)

Høigård, A. (2013). Barns språkutvikling. Muntlig og skriftlig. Oslo: Universitetsforlaget, kap. 3, 4 og 6-12 (220 s.).

Hva er best for femåringene-barnehage, skole eller «skolsk» barnehage? I Første steg 2/2014, Oslo: Utdanningsforbundet, s. 8-19

Kulset, N. B. (2015). Musikk og andre språk. Oslo, Universitetsforlaget. (113 s.)

Kibsgaard, S. (red.). GLSM i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget.

Kibsgaard, S. Snakk om begrep! (Kap. 4)

Reikerås, E. & Fauskanger, J. (2008). Ti er ikke ti, men fem. (Kap. 10, 16 s.)

Sandvik, M. & Spurkland, M. Allan, Angelika og Albert Åberg = sant! (Kap. 5)

Semundseth, M. & Aalberg, E. A. Språk og musikk = sprusikk. (Kap. 8)

Valle, A. M. & Orset, A. K. (2008). Hjelp! – vi blir kalehudret! (Kap. 3)

NOU 2010: Med forskertrang og lekelyst. Kap 8 om skoleforberedende aktiviteter.

Nakken, A. H. & Thiel, O. (2014). Matematikkens kjerne. Bergen: Fagbokforlaget. (335 s.)

Semundseth, M. & Hopperstad, M. (2013). Barn lager tekster. Om barns tidlige tekstproduksjon og de voksnes betydning. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Norsk og pedagogikk)

Sjøvik, P. (red.) (2007). En barnehage for alle. Spesialpedagogikk i førskolelærerutdanningen. Kap. 6, 7 og 10 (100 s.)

Utdelte artikler knyttet til undervisning i musikk (inntil 30 sider)

Digitalt kompendium:

Vist, T. (2013). I lyden bor barnet, i barnet bor lyden. I S. Haugen, G. Løkken & M. Röhle (red.) Småbarnspedagogikk. Fenomenologiske og estetiske tilnærminger. Oslo: Cappelen Akademiske forlag (s. 75-91, 17 s.)

Temahefter, veiledere ol:

Høigård, A.; Mjør, I. & Hoel, T. (2009). Temahefte om språkmiljø og språkstimulering i barnehagen. Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Med spent forventning. Sjekkliste for en god overgang fra barnehage til skole. Fub, Fug Utdanningsforbundet. (Ligger på nett)

Planer for 5 års-grupper/førskolegrupper fra ulike barnehager (ligger på nett)

Veileder Fra eldst til yngst. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole. Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Kunnskapsløftet (2006). Læreplan i norsk og matematikk. Kompetansemål etter 2. årstrinn.

Reikerås, E. (2006). Temaheftet om antall, rom og form i barnehagen. Oslo: Kunnskapsdepartementet.